

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри техніко-технологічних
дисциплін, охорони праці та безпеки
життєдіяльності

Т. Н. Азізов

“ 28 ” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГП.1.02 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва напрямку підготовки/спеціальності)

Освітньо-професійна програма Початкова освіта. Дошкільна освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

Робоча програма з дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробники: Баличева Н.В., викладач кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності

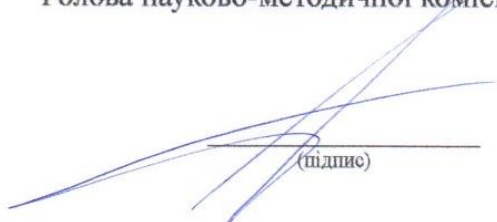

_____ (підпис)

(Азізов Т. Н.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

_____ (підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)		
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <i>презентація, реферат</i> (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	1-2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4		Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції
	18 год.		8 год.
	Практичні, семінарські		
	22 год.		8 год.
	Лабораторні		
	–		–
	Самостійна робота		
	80 год.		104 год.
	Індивідуальні завдання:		
	–		–
Вид контролю:			
залік	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 33/67

для заочної форми навчання – 13/87

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» є надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні володіти такою компетентністю:

ЗК 11. Здоров'язбережувальна компетентність. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих. Здатність застосовувати знання, вміння, цінності і досвід практичної діяльності з питань культури здоров'я та здорового способу життя, готовність до здоров'язбережувальної діяльності в освітньому закладі та створення психолого-педагогічних умов для формування здорового способу життя учнів (або дітей раннього і дошкільного віку).

Очікувані результати навчання:

ПРН 19. Створювати рівноправний і справедливий клімат в освітньому закладі незалежно від соціально-культурно-економічного контексту.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Охорона праці як категорія

Тема 1. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.

Сучасний стан охорони праці в Україні та за кордоном. Основні розділи дисципліни «Основи охорони праці». Основні терміни та визначення в галузі охорони праці. Класифікація шкідливих та небезпечних виробничих чинників.

Законодавство України про охорону праці. Закон України «Про охорону праці». Основні принципи державної політики України у галузі охорони праці. Гарантії прав працівників на охорону праці, пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок, неповнолітніх, інвалідів. Обов'язки працівників щодо додержання вимог нормативно-правових актів з охорони праці.

Обов'язкові медичні огляди працівників певних категорій. Інструкції з охорони праці. Фінансування охорони праці.

Тема 2. Організація та навчання охорони праці в закладах освіти.

Структура, основні функції і завдання управління охороною праці. Організація охорони праці в системі освіти. Організація охорони праці під час позакласної та позашкільної діяльності. Основні завдання, функції служби охорони праці. Регулювання питань охорони праці у колективному договорі.

Принципи організації та види навчання з питань охорони праці. Вивчення основ охорони праці у закладах освіти і під час професійного навчання. Навчання і перевірка знань з питань охорони праці працівників під час прийняття на роботу і в процесі роботи.

Інструктажі з питань охорони праці. Види інструктажів. Порядок проведення інструктажів для працівників. Інструктажі з питань охорони праці для вихованців, учнів, студентів.

Тема 3. Профілактика травматизму та професійних захворювань педагогів.

Виробничі травми, професійні захворювання, нещасні випадки виробничого характеру. Мета та завдання профілактики нещасних випадків професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Основні причини виробничих травм та професійних захворювань. Розподіл травм за ступенем тяжкості. Основні заходи по запобіганню травматизму та професійним захворюванням педагогів.

Тема 4. Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони

Основи фізіології праці. Роль центральної нервової системи в трудовій діяльності людини. Втома. Гігієна праці, її значення. Чинники, що визначають санітарно-гігієнічні умови праці. Загальні підходи до оцінки умов праці та забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці.

Повітря робочої зони. Робоча зона та повітря робочої зони. Мікроклімат робочої зони. Метеорологічні умови робочої зони. Способи забезпечення нормальних метеорологічних умов. Загальні санітарно-гігієнічні вимоги до навчальних закладів. Склад повітря робочої зони: джерела забруднення повітряного середовища. Забруднення повітря приміщень. Дія газів і парів на організм людини. Характеристика виробничого пилу та його дія на організм людини. Вентиляція. Класифікація видів вентиляції.

Тема 5. Освітлення робочих місць. Шум, вібрація, їх дія на організм людини

Освітлення робочих місць, види освітлення. Кількісні та якісні показники освітлення. Основні світлотехнічні визначення.

Природне, штучне, суміщене освітлення.

Шум, ультразвук, інфразвук, їх нормування та дія на організм. Методи та способи колективного та індивідуального захисту від шуму.

Вібрація. Джерела, класифікація і характеристики вібрації. Гігієнічне нормування вібрацій. Заходи та способи колективного та індивідуального захисту від вібрації.

Змістовий модуль 2. Безпека життєдіяльності як категорія

Тема 6. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек

Модель життєдіяльності людини. Головні визначення – безпека, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, ризик. Методологічні основи безпеки життєдіяльності.

Таксономія, ідентифікація та квантифікація небезпек. Види небезпек. Класифікація надзвичайних ситуацій.

Ризик як кількісна оцінка небезпек. Класифікація ризику. Методи визначення ризику.

Тема 7. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин

Характеристика небезпечних геологічних процесів і явищ: землетрус, карст, осідання ґрунтів над гірничими виробками, зсув, обвал, ерозія ґрунту. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки та навколишнє середовище.

Негативний вплив на життєдіяльність людей та функціонування об'єктів економіки в умовах проявів вражаючих факторів небезпечних метеорологічних явищ: сильного вітру, урагану, смерчу, шквалу, зливи, сильної спеки, морозу, снігопаду, граду, ожеледі.

Небезпечні гідрологічні процеси і явища: підтоплення, затоплення повеневими або паводковими водами, талими водами та в поєднанні з підняттям ґрунтових вод, підтоплення внаслідок затору льоду, вітрові нагони. Вражаючі фактори, що ними формуються, характер їхніх проявів та наслідки.

Пожежі у природних екосистемах (ландшафтна, лісова, степова, торф'яна пожежа). Вражаючі фактори природних пожеж, характер їхніх проявів та наслідки.

Біологічні небезпеки. Вражаючі фактори біологічної дії. Характеристика небезпечних патогенних мікроорганізмів: найпростіші, гриби, віруси, рикетсії, бактерії. Пандемії, епідемії, масові отруєння людей. Загальна характеристика особливо небезпечних хвороб (холера, сибірка, чума та ін.). Інфекційні захворювання тварин і рослин.

Тема 8. Техногенні небезпеки та їхні наслідки

Аварії, катастрофи та їхні наслідки. Рівні виробничих аварій в залежності від їхнього масштабу. Промислові аварії, катастрофи та їхні наслідки: аварії з витоком сильнодіючих отруйних речовин, аварії з викидом радіоактивних речовин; аварії на транспорті; пожежі та вибухи. Вимоги до транспортування небезпечних речовин.

Класифікація радіаційних аварій за характером дії і масштабами. Джерела радіації та одиниці її вимірювання. Механізм дії іонізуючих випромінювань на тканини організму. Ознаки радіаційного ураження. Гостре опромінення. Хронічне опромінення.

Класифікація небезпечних хімічних речовин.

Тема 9. Соціально-політичні, комбіновані небезпеки, їхні види та характеристики.

Глобальні проблеми людства. Соціально-політичні конфлікти з використанням звичайної зброї та засобів масового ураження. Види тероризму; збройні напади,

захоплення й утримання об'єктів державного значення та ін. Класифікація щодо забезпечення захисту. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини.

Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Корупція і криміналізація суспільства. Маніпуляція свідомістю. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія. Зростання злочинності як фактор небезпеки. Види злочинних посягань на людину. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі. Фактори, що стійко або тимчасово підвищують індивідуальну імовірність наразитись на небезпеку.

Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Охорона праці як категорія												
Тема 1. Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці	12	2	4	–	–	6	14	1	1	–	–	12
Тема 2. Організація та навчання охорони праці в закладах освіти	10	2	2	–	–	6	10	–	–	–	–	10
Тема 3. Профілактика травматизму та професійних захворювань педагогів	12	2	2	–	–	8	10	1	1	–	–	8
Тема 4. Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони.	12	2	2	–	–	8	12	1	1	–	–	10
Тема 5. Освітлення робочих місць. Шум, вібрація, їх дія на організм людини.	12	2	2	–	–	8	12	1	1	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	58	10	12	–	–	36	58	4	4	–	–	50
Змістовий модуль 2. Безпека життєдіяльності як категорія												
Тема 6. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек	14	2	2	–	–	10	16	1	1	–	–	14
Тема 7. Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин	16	2	4	–	–	10	16	1	1	–	–	14
Тема 8. Техногенні небезпеки та їхні наслідки	16	2	2	–	–	12	16	1	1	–	–	14
Тема 9. Соціально-політичні, комбіновані небезпеки, їхні види та характеристики	16	2	2	–	–	12	14	1	1	–	–	12
Разом за змістовим модулем 2	62	8	10	–	–	44	62	4	4	–	–	54
Усього годин	120	18	22	–	–	80	120	8	8	–	–	104
Модуль 2												
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	120	18	22	–	–	80	120	8	8	–	–	104

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Загальні питання охорони праці. Правові та організаційні основи охорони праці.	4	1
2	Організація та навчання охорони праці в закладах освіти.	2	–
3	Профілактика травматизму та професійних захворювань педагогів.	2	1
4	Основи фізіології та гігієни праці. Повітря робочої зони.	2	1
5	Освітлення робочих місць. Шум, вібрація, їх дія на організм людини.	2	1
6	Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, таксономія небезпек. Ризик як кількісна оцінка небезпек.	2	1
7	Природні загрози та характер їхніх проявів і дії на людей, тварин, рослин, об'єкти економіки.	4	1
8	Техногенні небезпеки та їхні наслідки.	2	1
9	Соціально-політичні, комбіновані небезпеки, їхні види та характеристики.	2	1
Всього		22	8

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці.	4	6
2	Стандарти в галузі охорони праці. Система стандартів безпеки праці (ССБП). Міждержавні стандарти ССБП. Національні стандарти України з охорони праці. Санітарні, будівельні норми, інші загальнодержавні документи з охорони праці.	4	6
3	Система державного управління охороною праці в Україні. Компетенція та повноваження органів державного управління охороною праці. Національна рада з питань безпечної життєдіяльності населення	6	6
4	Органи державного нагляду за охороною праці, їх основні повноваження і права. Громадський контроль за дотриманням законодавства про охорону праці.	4	6
5	Атестація робочих місць за умовами праці. Мета, основні завдання та зміст атестації. Організація робіт та порядок проведення атестації робочих місць. Карта умов праці.	6	8
6	Сигнальні кольори, сигналізація, знаки безпеки та їх застосування.	4	8
7	Санітарно-гігієнічні вимоги до планування і розміщення виробничих і допоміжних приміщень. Санітарно-захисні зони підприємств. Вимоги до розташування промислового майданчика підприємства, до виробничих та допоміжних приміщень. Енерго- та водопостачання, каналізація, транспортні комунікації.	6	10
8	Протипожежні вимоги до будинків і споруд.	6	6

9	Забезпечення та контроль стану пожежної безпеки на виробничих об'єктах.	6	4
10	Соціально-політичні небезпеки, їхні види та характеристики. Соціальні та психологічні фактори ризику. Поведінкові реакції населення у НС.	10	12
11	Загальний аналіз ризику і проблем безпеки складних систем, які охоплюють людину, об'єкти техносфери та природне середовище. Індивідуальний та груповий ризик. Концепція прийняттого ризику.	4	6
12	Методичні підходи до визначення ризику. Статистичний метод. Метод аналогій. Експертні методи оцінювання ризиків. Застосування у розрахунках ризику імовірнісних структурно-логічних моделей.	4	6
13	Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС.	4	6
14	Порядок надання населенню інформації про наявність загрози або виникнення НС, правил поведінки та способів дій в цих умовах. Сутність і особливості оперативного управління за умов виникнення НС.	4	6
Разом		72	96

8. Індивідуальні завдання

(теми рефератів та презентацій на вибір студентів)

З метою поглиблення вивчення дисципліни «Охорона праці та безпека життєдіяльності» є виконання індивідуальних завдань відповідно до тем. Завданням до індивідуальної роботи є написання реферату або створення мультимедійної презентації на задану тему. Реферат - короткий виклад письмово або у формі публічної доповіді вмісту книги, статті або декількох робіт, наукової праці, літератури із загальної тематики. Реферат - це самостійна учбово-дослідницька робота студента, де автор розкриває суть досліджуваної проблеми, приводить різні точки зору, а також власні погляди на неї.

Мультимедійна презентація - набір слайдів і спецефектів (слайд-шоу), текстовий вміст презентації, нотатки доповідача, а також роздатковий матеріал для аудиторії, що зберігається в одному файлі. Вміст матеріалу має бути логічним, виклад матеріалу носить проблемно-пошуковий характер.

1. Європейська програма навчання у сфері наук, пов'язаних із ризиком.
2. Системно-структурний підхід у безпеці життєдіяльності.
3. Найбільші техногенні катастрофи у світі як приклади порушення вимог безпеки.
4. Принципи управління ризиком.
5. Методи якісного аналізу небезпек.
6. Види небезпек: мікро- та макро-біологічна, вибухопожежна, гідродинамічна, пожежна, радіаційна, фізична, хімічна, екологічна. Критерії переходу небезпечної події у НС, одиниці виміру показників класифікаційної ознаки НС та їхні порогові значення у природному середовищі, виробничій, транспортній та інших сферах життєдіяльності.
7. Психіка людини й безпека життєдіяльності.
8. Вплив властивостей людини на її дії та вчинки в процесі життєдіяльності.
9. Взаємозв'язок суспільного, групового та індивідуального рівнів здоров'я.
10. Значення якості харчових продуктів у життєдіяльності людини.
11. Навколишнє середовище й здоров'я людини.

12. Радіаційна безпека.
13. Методи захисту від небезпек біологічного походження.
14. Класифікація і загальна характеристика психофізіологічних факторів небезпек.
15. Негативні фактори техносфери.
16. Іонізаційне випромінювання і забезпечення раціональної безпеки.
17. Використання хімічної та біологічної зброї.
18. Психологічні особливості людини з погляду безпеки життєдіяльності.
19. Соціальний клімат і соціальне середовище.
20. Антропогенні чинники виникнення несприятливих екологічних ситуацій.
21. Чорнобильська катастрофа: події, факти, цифри. Категорії зон радіоактивно забруднених територій внаслідок аварії на ЧАЕС.
22. Необхідні запобіжні заходи в умовах радіаційної небезпеки.
23. Хімічно небезпечні виробництва.
24. Причини виникнення пожеж і вибухів на підприємствах.
25. Соціально-політичні конфлікти.
26. Сучасні проблеми тероризму.
27. Криміногенні ситуації в Україні.
28. Стихійні лиха, які найчастіше трапляються в Україні.
29. Характеристика найбільш руйнівних стихійних лих в історії людства.
30. Управління безпекою життєдіяльності в закладах освіти.
31. Національна Концепція з безпеки життєдіяльності.
32. Законодавство України про охорону атмосферного повітря і водних ресурсів.
33. Аптечка першої долікарської допомоги та її використання.
34. Правовий режим надзвичайного стану.
35. Причини криміногенності суспільства.
36. Дослідження в галузі теорії катастроф.
37. Держава на захисті життя та гідності людини.
38. Особиста радіаційна гігієна (в умовах радіоактивного забруднення місцевості).
39. Нові фактори небезпек в умовах побудови інформаційного суспільства.
40. Концепція прийнятної (допустимого) ризику.
41. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.
42. Види тероризму, його первинні, вторинні та каскадні вражаючі фактори; збройні напади, захоплення й утримання об'єктів державного значення; встановлення вибухового пристрою у багатолюдному місці, установі (організації, підприємстві), викрадення зброї та небезпечних речовин з об'єктів їхнього зберігання, використання, перероблення або під час транспортування.
43. Сучасні інформаційні технології та безпека життєдіяльності людини. Особливості впливу інформаційного чинника на здоров'я людини та безпеку суспільства.
44. Соціальні фактори, що впливають на життя та здоров'я людини. Корупція і криміналізація суспільства. Маніпуляція свідомістю.
45. Шкідливі звички, соціальні хвороби та їхня профілактика. Алкоголізм та наркоманія.
46. Поняття та різновиди натовпу. Поводження людини в натовпі.

47. Психологічна надійність людини та її роль у забезпеченні безпеки. Захисні властивості людського організму. Види поведінки людини та її психічна діяльність. Поняття про психоемоційні напруження (стрес). Види напруження. Психотипи за реакцією людей на небезпеку. Частота змін стресових станів у людей, що знаходяться в районі НС.

48. Застосування ризик орієнтованого підходу для побудови імовірнісних структурно-логічних моделей виникнення та розвитку НС.

49. Головні етапи кількісного аналізу та оцінки ризику. Методичні підходи до визначення ризику. Статистичний метод. Метод аналогій. Експертні методи оцінювання ризиків. Застосування у розрахунках ризику імовірнісних структурно-логічних моделей.

50. Ідентифікація ризику. Розробка ризик-стратегії з метою зниження вірогідності реалізації ризику і мінімізації можливих негативних наслідків. Вибір методів (відмова від ризиків, зниження, передача і ухвалення) та інструментів управління виявленим ризиком.

51. Менеджмент безпеки, правове забезпечення та організаційно-функціональна структура захисту населення та АТО у НС.

52. Правові норми, що регламентують організаційну структуру органів управління безпекою та захистом у НС, процеси її функціонування і розвитку, регламентацію режимів запобігання і ліквідації НС.

53. Структурно-функціональна схема державного управління безпекою та захистом у НС в Україні з урахуванням правового статусу і повноважень органів влади.

54. Загальні норми законодавства, підзаконних актів, стандарти і технічні умови, технічні і адміністративні регламенти, що регламентують принципи і механізми регулювання безпеки, зниження ризиків і пом'якшення наслідків НС.

55. Головні положення про навчання персоналу підприємств, установ і організацій діям та способам захисту в разі виникнення НС та аварій. Система інструктажів. Програми підготовки населення до дій у НС. Спеціальні об'єктові навчання і тренування.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо), наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), практичні (розв'язування задач, складання графічних схем), репродуктивний метод, частково-пошуковий метод, метод проблемного навчання, самостійна робота студентів, робота в інтернет-просторі, інтерактивні методи навчання, рольові ігри, метод проектів, технологія розвитку критичного мислення тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, перевірка виконання самостійної роботи, підготовка та захист проекту, опрацювання нормативних документів, вирішення практичних/проблемних задач, сценарування проблем, моделювання ситуації, критичний аналіз ситуації, (розрахунково-графічна робота, реферат, презентація), залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень	Характеристика відповідей студента на питання теоретичного матеріалу	Кількісна характеристика рівня
Високий рівень	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та	5 балів

	додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.	
Достатній рівень	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки	4 бали
Середній рівень	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, законів. Однак не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки	3 бали
Низький рівень	Оцінюється робота студента, який достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	2 бали

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											ІНДЗ	Підсумковий контроль	Загальна сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	МК	T 7	T 8	T 9	МК	13	10	100
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7	7			

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
75–81		
69–74		
60–68	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	
1–34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД).
2. Методичні посібники до проведення практичних занять і ІНДЗ.
3. Мультимедійні засоби (електронні підручники, відео-матеріали; ресурси Інтернету).
4. Система дистанційного навчання «Moodle».
5. Нормативні документи.
6. Плакати, стенди.
7. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять.

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. ДСТУ 2272-2006 „Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять
2. Конституція України. Основний закон. – К., 1996.
3. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). - Київ: Відділ поліграфії Українського центру держсанепіднагляду МОЗ України, 1998. - 125 с.
4. Про адміністративні порушення: Закон України. – К., 1993.
5. Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення: Закон України // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 27.
6. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
7. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
8. Про охорону праці: Закон України. – К., 1992.
9. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.
10. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – К., 1998.
11. Про охорону здоров'я: Закон України. – К., 1992.
12. Про пожежну безпеку: Закон України. – К., 1993.

14. Рекомендована література

Основи охорони праці

Основна

1. Основи охорони праці: Підручник. 2-ге видання / К.Н.Ткачук, М.О.Халімовський, В.В.Зацарний та ін. – К.: Основа, 2006. – 448 с.
2. Запорожець О.І., Протоєрейський О.С., Франчук Г.М., Боровик І. М. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 264 с.
3. Основи охорони праці: /В.В. Березуцький, Т.С. Бондаренко, Г.Г.Валенко та ін.; за ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
4. Охорона праці: навч. посіб. / З.М. Яремко, С.В. Тимошук, О.І. Третяк, Р.М. Ковтун; за ред. проф. З.М. Яремка. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 374 с.
5. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І.П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
6. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. Підручник — Львів: УАД, 2006. – 336 с.

Допоміжна

1. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред.. к.т.н., доц.. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
2. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. - 227с.

3. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2004. – 408 с.

Безпека життєдіяльності

Основна

1. Піскунова Л.Е. Безпека життєдіяльності / Л.Е.Піскунова. – К. : Академія, 2012. – 222 с.
2. Безпека життєдіяльності / За ред. В. Г. Цапка. – К. : Знання, 2008. – 397 с.
3. Безпека життєдіяльності в запитаннях і відповідях / За ред. П. Д.Плахтія. – К-Подільський. : Мошак М.І., 2005 – 255 с.

Допоміжна

1. Березуцький В.В., Васьковець Л.А., Вершиніна Н.П. та ін. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник / За ред. проф. В.В. Березуцького. – Х.: Факт, 2005. – 348 с.
2. Желібо Є. П., Заверуха Н. М., Зацарний В. В. Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів освіти України I-IV рівнів акредитації/ за ред. /Є. П. Желібо, і В.М. Пічі. – Львів: Піча Ю.В., К.: "Каравела", Львів: "Новий Світ.", 2002. – 328 с.
3. Касьянов М.А., Ревенко Ю.П., Медяник В.О., Арнаут І.М., Друзь О.М., Тищенко Ю.А. Безпека життєдіяльності: Навчальний посібник. – Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2006. – 284 с.
4. Мохняк С.М., Дацько О.С., Козій О.І., Романів А.С., Петрук М.П., Скіра В.В., Васійчук В.О., Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Львів. Видавництво НУ "Львівська політехніка", 2009.- 264 с.
5. Яким Р.С. Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. – Львів: Видавництво "Бескид Біт", 2005. – 304 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.mns.gov.ua> Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
3. <http://www.social.org.ua> Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.